

ՎԵՐԱԳԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

1863 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 3

ՍԱԼԸ

ՆՈՒՄԵՐՈ 28

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Խոստատ օրտուղի հիւմայունի մուշերի, վէ գայմագամը հազրէթը սերաքերի, տէվլէթ-լու Հիւսէյին Աշի փաշա հազրէթլերինին միւշերը մէշուրու արլերի, գուրէնայը ճէ-նապը փատիշահտէն սաատէթլու Ամին պէյ էֆէնտի ետի իլէ կէչէն փէնչէնպէ կիւնիւ Պապը վալայը սերաքերիյէ շէրէֆ վերուտ խիւպ, թաղիմաթը լայըգէ իլէ դրաէթ, վէ պու սըրառա տախի տէյմուսիյէթը էօմր ու էճլալ ու շէվքէթ հազրէթը փատիշահ, տուալաթը մէֆրուգէսի թէքրար վէ թէլա-վաթ օլունմուշ տուր:

Միւշարէլէյհ Հիւսէյին Աշի փաշա հազ-րէթլերինէ պիրինճի բիւթպէտէն պիր գը-թա նիշանը աալիէ (սամանի իհսան պոյրու-մուշ տուր:

Պէյլէքճի տիւանը հիւմայուն աթու-ֆէթլու Ամին պէյ էֆէնտի հազրէթլերի մապէյնը հիւմայունու միւլիւքանէ պաշ քիթապէթի խըսմէթը ճէլիլէսինէ թային,

Տիւանը հիւմայուն պէյլէքճիլի մապէյ-նը հիւմայուն շահանէ պաշ քիթապէթի սա-պըգ սաատէթլու Մուսթաֆա փաշա հազ-րէթլերինէ,

Թօպխանէի ամիրէ մէճլիսի պաշ քիթապ-պի, իզզէթլու Աղիվ Բագըմ պէյ էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիէ սընըթը էվլէլ միւթէմայիլի,

Պօնիա մուհասէպէճիլի Վարնա մալ միւտրի սապըգ Բիֆաթ պէյ էֆէնտիյէ:

Այնօրօզ գայմագամըղը բիֆաթլու թա-հիր էֆէնտիյէ:

Թրապըզուն մուհասէպէճիլի իզզէթլու թահիր էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ միւ-թէմայիլի:

Պօնիա մուհասէպէճիլի Վարնա մալ

միւտրի սապըգ, բիֆաթլու Բիֆաթ պէյ էֆէնտիյէ:

Պուտու շէրիֆ մութասարըֆը սաատէթ-լու խուրշու փաշա հազրէթլերինին մախտուսի մէթլու պիի խարիճիյէ խիւլաֆաւընտան իզ-զէթլու Ալիլէյման պէյէ բիւթպէի սանիէ:

Մութասարըֆը միւշարէլէյհին մոյթին-տէ միւթէթլուտէմ Հէմմաղատէ Ահմէթ Բէ-ֆիգ էֆէնտիյէ, վէ Համը շէրիֆ թաղմիւնաթ մալ քիթապի Հասան էֆէնտիյէ, վէ Հա-մը շէրիֆ թաղմիւնաթ գալէմի քէթպէսին-տէն Թէվֆիգ էֆէնտիյէ, վէ Համը շէրիֆ թաղմիւնաթ գալէմի քէթպէսինտէն Անտոն էֆէնտիյէ բիւթպէի խամիսէ թէվճիհպույ-րուլմուշ տուր:

— Պիր միւտտէթտէն պերու թէրթիպ օլունան թալիմի ումուսի իշպու Ղուամ իր-թէսի կիւնիւ իճրա օլունմուշ տուր:

Օաթը հազրէթը միւլիւքանէ վէ վիւքէ-լայը ֆէխսամ հազրաթը ճիւմէթէն հազըր օլտուգլարը հալտէ, սաաթ տէօրթ գարար-լերինտէ թալիմ պաշանըպ, էվլէլա Տրէֆ-Բումէլի գաղազլարընտան միւրէթթէպ օլան իքի թապուր տաքիր թարաֆընտան իճրայի թալիմէ թէլէպպիւս օլունարազ, տիրլիւ մանօլրալը իլէ ֆէննը մէգքիւրտէ օլան մէհարէթլերինի իզհար իթտիքտէն սօղըա, պատէհու շէշանէ, զուալ վէ սայըր ալայ-լար թարաֆընտան, քէմալը մէհարէթ վէ տիրայէթ իպրազ օլունտուգտան սօնկրա, մուվազգաթէն ինշա օլունմուշ օլան գալա տերունինտէքի ճէպխանէի թուրուշտուր-մազ գաստիյլէ միւհէնտիսխանէ թալէպէլէ-րի թարաֆընտան խումպարա աթըրըպ, իլք սթըրըտա ճէպխանէի մէգքիւրէյի աթէլէ-մէյէ մազհար օլմուշտը տըր:

Եւլմը մէգքիւրտէ Ասիթանէ էհալիսին

տէն հէման 20,000 քիշինին սահրայը մէզ-
պուրտէ մէվճուտ պուլունտուղու սուրէթը
սահիհէտէ ըիվայէթ օլունմագտէ տիր :

— Լճըօփա թիւճճարը միւթ էպէրանընտան
Պէյլէր օղու հոճա հօկոր , ըստըգայը
թէպապը սալթանաթը սէնիյէտէն օլտու-
ղու միսիլիւ , պու քէրէ տախի ասաքիրիշա-
հանէ իշիւն տէօրթ եիւզ նէվրէսիմ շէշիւ-
նէ թագտիմիյէ , ֆիիլէն տախի իպրազը ա-
սարը միւսատագաթ իյլէմիշ , վէ քէյֆի-
յէթ խաքիրայը Եւլէթ իշթիվայը հազ-
րէթը փատիշահիտէն լէտէլ իսթիզան , մու-
մայիլէյիլին խըտմէթը մարուղէսի էսէրը հա-
միյէթ վէ սատագաթ օլտրագ , նէզտը աա-
լիի հազըէթը փատիշահիտէ տախի մահզու-
ղիյէթը սէնիյէ օլուպ , թագատտիւմէի մաա-
րուղէսինին գապուլի , վէ քէյֆիյէթը մահ-
զուղիյէթը ճիհանգըյէթը ճէնապը վէլինի-
մէթը թարաֆընա թէպլիլի իլէ , քէնտիսի-
նէ իւլիւնճիւ ըիւթպէտէն պիր գըթա մէ-
ճիտիյէ նըշանը աալիսի իլթասը գարիհէի
մէքետրիմսարիհէի ճէնապը շէհինշահիտէն
էմր ու ֆէրման պուլորուլմուշ , վէ մուճիպին-
ճէ իգթիզասը իճրա գըլընմըլ օլմաղ իլէ ,
պիւ իֆթիխար քէյֆիյէթ վարագամըղա
տախի տէրճ օլունտու :

Մէհմա

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԼԻՅԷ

Միլէթին տայիրէի մուհապպէթէ իտիսալ
օլմասընա վէ անըն ստատէթը հալինէ , վէ
սէրվէթինէ ղայրէթ ու իգտամ իտէնլէրին ,
էյէր տիւննատա պայիսի մահզուղիյէթլէրի
օլաճագ պիր շէյ վար իսէ , օ տախի քէնտի-
ճահտ ու իգտամսթընըն սէմէրէսինի կէօր-
տիւլլէրի տիր :

Աիճէյի կիւնտիւղէ գաթըպ , անըն էյլէյի
իշիւն չալըշանլար , թաշըալը միլէթտաշա-
րըմըղը պաշընա ճէմ իտիւպ , անլէրին թէր-
պիյէսի իշիւն վազթ սարֆ իտէնլէր , թաշ-
րալարտա պուլունտան միլէթտաշէրիմիլըն

իլէրուլէմէսի , վէ միլէթ նամուսունուն վի-
գայէսի իշիւն թէրքի վսթան իտէնլէր , է-
յէր արալըպտա քէնտի ճահտ ու ղայրէթլէ-
րին էսէրինի միւշահատէ իթմէզլէր իսէ , մէ-
յուսիյէթ տէրնասընա ղարգ օլուրլար :

Պունտան ագտէմ Լճէրէթլի վէ ֆէնէսէ-
լի միլէթտաշարըմըղըն մարիֆէթիյէ Լար-
ԲԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Խամիլէ պիր
ճէմիյէթ թէշթիւ օլունտուպ , ազվազթ ղար-
ֆընաա , կէրէք պաշտա պուլունտան գէվթը
համինին , վէ կէրէք ազալարըն ղայրէթ-
քէշիյի սայէսինաէ կէրէյի կիպի իլէրլէ յիւպ
հէման տէյէպիլիլիլ քի միլէթիմիլատէ պու-
լունտան Լճէրուլթիւնլարըն ճէմիսինտէն զի-
յատէ ֆէյլ պուլտու :

Լճէրուլթիւնլար հազընտա պիլիմ ղա-
զէթալէր փէք չօդ շէյլէր եազմըլ օլուպ ,
պիլ տախի իլէրուտէ ֆըրսաթ պուլտուգ-
տա պու մատտէ իւզէրինէ պահա իտէճէյի-
միլ շէյլէ տուրսուն , էյէր միլէթիմիլատէ իշ-
կէօրէճէք վէ ֆայիտէ հասըլ իտէճէք պիր
ճէմիյէթ վար իսէ , օ տախի Լարկրագորճա-
կան Լճէրուլթիւն օլաճագ տըր :

Հէր նէ հալ իսէ , մէզթիւր ըզլիլթթիլիւ-
նուն տարնգարճը զիյնէթի կէէնէն փէլի
էֆէնտիտէ իճրա օլտուղու միսիլիւ , պուն-
տան ագտէմ վէրագամըղտա իյլան օլտուղու
վէճէ իւզըն պու սէնէ տախի խասթէյատէ վա-
գի Գարա աղաճ նամ մահալտէ փէք մուն-
թագամ վէ լալըղը սուրէթտէ իճրա օլուն-
մուշ տուր :

Փաղարսապահըր (Սեպ. 1) Խորիման ֆա-
զիլէթլու Միլտիլ վարդապետ հազըթիլէրի
խասթէթէն Ս. Պատարագ թագտիս իթտիք-
տէն սօնրա , ալալ իլէ Գարա աղաճա ինի-
իպ , օրատա էվվէլինտէն հազըր օլմուշ օ-
լան զիյնէթ մահալտէն կիտիլիլ տիր :

Ֆազիլէթլու Կէրսէս եպիսկոպոս տախի
նէվմը մէզթիւրտէ Խորիման Միլտիլ վար-
դապետ վէ բուհանի կիրուհինտէն սայըր զէ-
վսթը խայրխահան իլէ պէրապէր թէշլիֆէ
րաղպէթ պուլուրմուշալըր ըտը :

ԲնականուէրքնկերոսԹիւնուն Թաւալէլէրի
տախի օրայա կէլիւ , նաղմաաղ օլտուգլարը
պիւր Թագըմ էրգլէր իլէ Հաղըր օլանըարը միւ-
թէՀալիւր իվմէքտէ իտիլէր :

Թաամ օլտուգաան ս նրա , Դասանտ րի-
սալէսիհին միւէլլիֆի Գ . Ս . Գ . Փափաղ-
եան պիր միւթէէսիր նուրդ իրատ իտիւպ ,
զրաաթըն միլլէթիմիղէ նէ գատար ֆայտէ-
լի օլաուգունու , վէսահի՛ճ ազգասէր օլանն
նէ իթմէք ֆարզ օլտուղունու , վէթաշա-
լլար իլմ ու մուարիֆտէ իլէրլէյուպ , տա-
յիրէի մէտէնիյէթէ տալիլ օլմատըգճա ,
միլլէթին իսլահ օլմայաճաղընը պէյան իթ-
տի :

Պու վեսիլէ իլէ շուսու տախի իսթէրիզ
պիլաիլմէք քի , նութգ իթմէք ֆէննիտէ
Պ . Ս . Պ . Գալիաղէան չօդ մէհարէթ քէոպ
իթմիշ տիր :

Պատէհու պիր գաչ քիշէր տախի նուրդ
իմտիրտէն սօնրա , ախշամըն 11 ինտէ հէր
քէս եէրլի եէրիէ կիթմիշ տիր :

Պէր վեճճը մուհարբեր օլան մատտէյի,
պու տէֆա Լսիթանէտէ Թապ օլունան պիր
()սմանլը զազէթասընտա կէօրտիյիւմուզ-
տէն, Վէրազումըզա տախի սյնի իլէ տէրճ
օլունմուշ աուր :

Մըսըրը օղլու Պօղոս էֆէնտինին՝ էսնաֆը սարաֆան քէթխիւտասը Ղէորդ էֆէնտի հագգընտա վափօրլարաա վէ սայիր օթուրուս գալգադըը մահալտէ քէթխիւտայը միւմայիլէ յհին նամուսունա թօգընաճագ պիր թագըմ սէօղլէր սէյլէյիպ տուրմագտէ օլտուղունտան, էսնաֆը սարաֆան մէճլիս մուաճէհէսինտէ թահգիդ վէ թէճէսսիւս օլունտուգտա, ասլը վէ ֆասլը օլմայուս կալընըղ զարագէ մէպնի սարֆը իֆթիրատէն իպարէթ օլտուղունու, վէ քէթխիւտայի միւմայիլէ յ թէպրիյէի զիմէթ իտիւպ, էսնաֆը քէնտուսինտէն պիր պաթ տահա խօշնուս վէ միւթէշէքքիւր պուլունտուգլարընը հապիլէ տէլ հաճէ իպրաղ օլունմագ իւզրէ, քէթ

Երևանի մարզպետի պալատի մեջ
 թանձր սուրբէթի ախր :

Լսնաաֆը աճիգանէմից քեթխիւտասը պու-
լունան հօճա Սիրիճանըն, մուգաատէմ վուգու
պուլան իսթիֆասընա մէպնի, ուսուլու նիգամ
ու էմսալի վէճճ իլէ Եէրնէ տիկէլինին նապ-
պընէ միւթաալիգ պուլլուլան իրատէլի ալիէ
միւճիպինճէ ագտօլունան լօնճամըգտա պէյն
էլ էսնաֆ իչիմիգտէն Պաղչէվան օլու Ղէ-
որգ էֆէնտի ինթիխապ վէ ինթիար, վէ
մէճմուէի էսնաֆ թարաֆլէրինաէն գնպուլ օ-
լունտուղի հալտէ, քէնտիսի հէր նէ գատար
ըէտտ ու իսթինքնաֆ իթմիշ իսէ տէ, պիլ
իպրամ էրգա ու իսքնաթ օլունարագ, օլ
պապտէ նէղարէթը ճէլիլէյի խաղինէի խաս-
սատէն վագի օլան իսթիյլան իւզէրինէ միւ-
թաալիգ պուլլուլան իրաաէի սէնիյէ մէն-
թուգու ալիսի վէճճլէ, էֆէնտի միւմայիլէյ
սարրաֆլար քէթխիւտասը նասպ ու թային
պուլլուլտուղի, վէ իպթիտայի նասպընտան
պէրու քէնտի ումուրու զաթիէսինի թէրք
իտէրճէսինէ քիւլլի Էէօվմհասպ էլ իմքնան
էսնաֆըն խաղայիի շահանէտէ օլան իշլէրի-
նին վէ պէյն էլ էսնաֆ թէքիւն իտէն միւ-
նաղաաթըն թէսվիյէսինէ նասպը նէֆս իհ-
թիմամ վէ զպրէթ իտիւպ, սոյիւր հէր պիւր
էթվար ու ահվալինտէ տախի էսնաֆըն էք-
սէրիյէթի խօշնուտ վէ մէմուլ վէ միւթէէ-
մին օլունարագ, ումուրու էսնաֆ պէօյլէճէ
ձէօրիւլիւպ, կիթմէքտէ օլտուղինի իգրար ու
իթիրաֆ իտէրիլ :

Հաւ պէտէն իբէն Սըքըըն ողու Պողոս
էֆէնտի, քէթիւտայը միւմայիլէյ չհագգըն-
տա շըւրտան պուրտան մէմուլի օլըն պաղը
թէֆուհաթ վէ ազվիյաթը քնազլպէյի դապլ
իւլ թահգիդ թէմամընա թուլթարագ ալէյ-
հինտէ մուխալէֆի հագգ ու ինսաֆ ֆէնաֆէ-
նա սէօղէրէ վէ մուամէլէլէրէ գըյամ իթ-
մէքլէ, մէվսուգ վէ միւլթէմէտան մարի-
ֆէթլէրիյլէ էնսաֆ ճանիպլինտէն իճրայի
թահգիդաթէ իպլթիտայր օլուտուգտա ազվիյաթ
վէ թէֆուհաթի Պաղաւանըն վիճուտի օլմա-

յարագ, պիլքիւլիէյէ վաճի օլտուղի թէ պէյիւն վէ թէհադգիւգ իթմէսիյէ, պու նուն իւղէրինէ պէօյլէ սէօղէր սէօյլէյէն վէ իշնաիպ իթիմատ իտէնլէր նատիմ վէ բէշիման օլմագ լազըմ կէլիւր իբէն, մումայիլէյհ Պօղոս էֆէնտի մուամէլէ վէ սէօղէրինսէ խօտ պէ խօտ ըսրար իլէ նինէ քէթիսիւտայը միւ մայիլէյհին պի զայրը հագգ նամուսունա թօղընաճագ հալ ու հարաքէթտէ պուլ լունմասը, իշի խուսումէթէ նագլ իթ տիրիւր կիպի կէօրիւնմէսինսէն թօլայը միւ թէպէրանը էսնաֆա սուլի թէէսիւրի վէպէյն էլ էսնաֆ հասըլ օլմուշ օլան իթթիֆագ ու մուհապպէթին իիւլալինի միւճիպ օլաճա ղընտան, զայրը միւմայիլէյհ Պօղոս էֆէնտինին քէթիսիւտայը միւմայիլէյհսէն զաթէն խտաասի վար իսէ, ճիւմլէ հաճէթ մէնտան իշիւն մէքշուֆ օլան պապը մուա տալէթմէապէ արղ վէ միւրաճաաթ իթմէսի լազըմ կէլիպ, իւղէրինտէ պուլունան էսնաֆ քէթիսիւտալըղընէ թէարիղի վէ թէպտիլինէ իրարիւմէսի էքսէրիյէթը էսնաֆ էֆքնարը նա, վէ միւլթէղիմի աալի օլան հագգ ու հագգանիյէթէ վէ քէնտուսինին մէվգիի իթիպարինէ վիւճուհլէ զայրը մուաֆըգ պուլունտուղընտան, պու հալ էքսէրիյէթը էսնաֆ ինտինտէ դապուլ օլունմայըպ, վէ թէֆուհաթ վէ ազվիյաթը մէլունհէ բիւլ լին խիւաֆը վագի օլտուղի պիթթահգիդ զա հիրէ չըգարըլմասը իշիւն քէթիսիւտայը միւ մայիլէյհ թէպրիյէի ղիմմէթ իթմիշ, վէնա մուսի նամուսումուղա ալիտ պուլունմուշ օլ տուղինտէ, հագգընտա հիւսնիւ շէհասիւ թիմիղի հալի լէտէլ հաճէթագտիմի սէտտէյի սէնիյէ զըլմմագ իւղըէ, իշ պու մազպաթայի քէթիլէրանէմիլ պիթթէրգիմ քէթիսիւտա յի միւմայիլէյհէ իթա օլունտու:

Թահլիլէն իշիւն վէ Լահաճ ճէպիւնի ճիւն:

68	00	Թահլիլաթը միթաղէ
56	30	Սուգատտէմ չըգարըլան Լահամ
57	20	Սուախիսարէն չըգարըլան Լահամ

ԻՅԼԱՆԱԹ

Իշպու զագէթա հաֆթատա իքի տէֆա ուֆագ գըթա իլէ, վէ պիւր տէֆա պէյիւր գըթա իլէ նէշը օլունուր:

Պիւր էըլըղը	100	գուրուշ
Ալթը պըլըղը	60	"
Իւշ պըլըղը	30	"
Ուֆագ նուսիսի	1	"
Պէյիւր նուսիսի	2	"

Թաշարար իշիւն, 50 սաաթըղ մէսաֆէտէ պուլունան էյալէթլէր իշիւն սէնէվի 15 ղուրուշ վէ 100 սաաթ մէսաֆէտէ պուլունանար իշիւն 30 ղուրուշ փօթա փարաուր ալընըր:

Իյլանաթըն պէհէր սաթըրընտան պիւր տէֆա իշիւն 60 փարա, իքի տէֆա իշիւն 40 փարա ալընաճագ տըր:

Իքի տէֆատան ղիյատէ գօնուլաճագ վէ պէյիւր իյլանաթ իշիւն այրը փազարըղ օլունուր:

ՄԷՄՈՒՐԻՅՆ

ԻՍԹԱՆՊՈԼՏԱ. Պէյիւր Եէնի Խանըն իւսթ գաթընտա. Կ. 2. Վէրագայը Հալատիւ օտաաը:

ԻՉՄԻՏ. Մ. Յակըր Աղա Նազարէթէան:

ՊՐՈՒՍԱ. Թէոֆիլէ Աղա Գալիօնճէան:

ԻՏԻՐՆԷ. Թորոս Աղա Յօհաննէսէան:

ԹՐԱՊԶՈՒՆ. Խաչատուր Աղա Էլմասեան:

ԹԷՔՖԻՐ ՏԱՂ. Յարուլիւն Աղա Ճամճէան:

ԳԱՅՄԷՐԻՅԷ. Յօհաննէս Աղա Պալըզճէան:

ՀԱԼԷՊ. Յովհաննէս Աղայ Բիւրքճէանօֆ:

Սայրը էյալէթլէր իշիւն տէ իլէրուտէ մէմուրլէր թախսիս ղըլմաճագ տըր:

ՍԱՀԻՊԻ ՄԱԹՊԱԻԱ ՎԷ ՂԱԶԷԹԱ

Յ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ